

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
Інститут сучасного мистецтва
Кафедра академічного і естрадного вокалу та звукорежисури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
науково-педагогічної роботи
проф. Ю. В. Телячий

» березень 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музична фольклористика

для здобувачів вищої освіти

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

02 Культура і мистецтво
025 Музичне мистецтво
перший (бакалаврський)
«Сольний спів»
вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2021/2022
Кількість кредитів ECTS 4,5
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма підсумкового контролю: диф. залік

Викладач: Зосім Ольга Леонідівна, доктор мистецтвознавства, професор

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.

КИЇВ – 2021

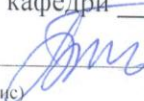
Розробник: Зосім Ольга Леонідівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури

ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту сучасного мистецтва
(підпис)
(М. А. Кушніна)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «2» вересня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри _____
(підпис) (Горбун Г. В.)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «1» вересня 2021 р.

Схвалено науково – методичною радою Академії

Протокол від «7» вересня 2021 року №1

Голова науково-методичної комісії Г. Бернц (Черниш В. П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«7» вересня 2021 року

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т.ч. міждисциплінарні зв'язки).

Навчальна дисципліна «Музична фольклористика» належить до переліку вибіркових дисциплін. Вона має ознайомити з теоретичними і практичними проблемами фольклорних течій в музичному мистецтві. Дисципліна дозволяє здобувачу вищої освіти актуалізувати та удосконалити категоріальний апарат, напрацьований традиційними та сучасними дискурсами задля формування належного рівня фахової компетенції в царині української та світової музичної культури, розвиває вміння кваліфіковано відобразити результати власних висновків та спостережень щодо музичних артефактів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є музичний фольклор в контексті професійного музичного мистецтва.

Для засвоєння дисципліни здобувачі вищої освіти повинні мати базові знання з теорії музики, музичної літератури, основ вокального мистецтва.

Міждисциплінарні зв'язки: предмет «Музична фольклористика» базується на знаннях, спільних для таких дисциплін як: філософія, теорія музики, гармонія, аналіз музичних творів, поліфонія, зарубіжне музичне мистецтво, українське музичне мистецтво, історія вокального мистецтва.

2. Мета дисципліни: формування цілісного уявлення про види адаптації фольклору у професійне музичне мистецтво академічних та неакадемічних напрямів.

3. Завдання (навчальні цілі): згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні: - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - знання і розуміння предметної області та розуміння професії; - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; - формування компетентностей академічної доброчесності; - здатність до саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя.

фахові: - знання й розуміння закономірностей та специфіки музичного мистецтва; здатність працювати з фольклорними матеріалами; - вміння аналізувати засоби музичної виразності у творах, що базуються на фольклорних джерелах; - здатність використовувати отриманий комплекс знань для самовдосконалення власних творчих якостей в процесі професійної діяльності

4. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Знання: - базові категорії з дисципліни задля формування належного рівня фахової компетентності; - найбільш відомі фольклорні твори; - основні засоби музичної виразності та музичні форми.

Вміння: - аналізувати засоби музичної виразності у музичних творах фольклорної орієнтації; - вміти працювати та обробляти інформацію з різних джерел; - кваліфіковано відображати результати власних досліджень у відповідних формах.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток (%) у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
ЗК 2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
ЗК 3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
ЗК 5.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
ЗК 9.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i>	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %

		інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання		
ЗК 14.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
ЗК 17.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	5 %
СК 2.	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 3.	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %

		методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання		
СК 4.	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 5.	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 7.	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 10.	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового,	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %

		діалогічного, інтерактивного навчання		
СК 11.	Здатність оперувати професійною термінологією.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	5 %
СК 12.	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 13.	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 17.	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 18.	Здатність свідомо	<i>Форми:</i> лекції,	усне та письмове	6 %

	<p>поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p>	<p>семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання</p>	<p>опитування; диференційований залік</p>	
--	---	---	---	--

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання. СК 3

<p>Результати навчання дисципліни (код)</p> <p>Програмні результати навчання (назва)</p>	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 5	ЗК 8	ЗК 14	ЗК 17	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 7	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	СК 17	СК 18
РН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	+	+			+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+
РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	+	+			+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	+	+	+		+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	+		+		+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+
РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в	+		+		+	+			+		+	+	+	+	+	+	+

процесі створення виконавських інтерпретацій.																		
РН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (вокального ансамблю, хору).		+		+	+				+	+		+	+	+			+	+
РН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	+	+		+		+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+
РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в практичній виконавській діяльності.	+	+			+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+
РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	+	+		+		+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+
РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	+	+		+		+			+	+		+		+	+	+	+	+
РН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.		+		+	+				+	+		+	+	+			+	+

7. Схема формування оцінки (згідно п. 7 «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р.).

7.1. Форми оцінювання здобувачів вищої освіти:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем — 20 балів/ 12 балів.
2. Самостійне завдання — 20 балів/ 12 балів.
3. Індивідуальне завдання — 20 балів/ 12 балів.
4. Оцінювання роботи під час семінарських занять — 20 балів/ 12 балів.
5. Диференційований залік — 20 балів / 12 балів.

- підсумкове оцінювання: диференційований залік

7.2. Організація оцінювання.

Курс включає лекції, семінарські заняття, самостійну роботу здобувачів, які завершуються контролем рівня засвоєння якості програмного матеріалу курсу.

Контроль за якістю навчання здобувача здійснюється за 100-бальною системою в семестрі. Загальну кількість балів здобувача формують семестрові бали, отримані з усіх тем (бали, отримані за контрольну роботу; бали, отримані за самостійну роботу; бали, отримані за виконання індивідуальних завдань; бали, отримані за роботу на семінарських заняттях, а також бали, які отримані за підсумкову роботу (диференційований залік).

Зміст курсу				Диф. залік
80 залікових балів (максимум)				20 балів (максимум)
Самостійна робота	Семінарські заняття	Контрольна робота	Виконання індивідуального завдання	
20 (максимум)	20 (максимум)	20 (максимум)	20 (максимум)	

Умовою допуску до **заліку** є отримання здобувачем під час семестрового оцінювання не менше ніж 48 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання контрольних робіт та виконання самостійних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

	Семестрова кількість балів	Підсумкова робота залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	48	12	60
Максимум	80	20	100

У випадку відсутності здобувача вищої освіти з поважних причин відпрацювання та перездачі контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу у НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р.

Залік виставляється за результатами роботи впродовж усього семестру. Здобувач вищої освіти, який набрав суму залікових балів (60) має право отримати підсумкову оцінку за диференційований залік за результатами контролю. Здобувачі, які набрали протягом семестру менше 60 балів обов'язково складають залік.

Присутність **всіх здобувачів вищої освіти** на диференційному заліку є обов'язковою.

7.3. Шкала відповідності оцінок.

Оцінка за шкалою НАКККіМ (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	А
82-89	Добре	В
74-81		С
64-73	Задовільно	Д
60-63		Е
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять.

	Назва тем	Кількість годин			
		Усього	У тому числі		
			л.	сем.	с.р.
1.	Фольклор як основоположний компонент музичної фольклористики: генеза, еволюція.	13	2	2	9
2.	Регіональні особливості та спільність фольклорної традиції в музичному мистецтві.	14	2	2	10
3.	Фольклор і композиторська творчість.	12	2	2	8
4.	Фольклорні течії в музичному мистецтві першої половини ХХ століття. Фольклоризм.	18	4	4	10
5.	Фольклорні течії в музичному мистецтві другої половини ХХ століття. Неофольклоризм.	18	4	4	10
6.	Фольклорні течії в музичному мистецтві ХХІ століття. Аматорське мистецтво.	18	4	4	10
7.	Фольклорні течії в музичному мистецтві ХХІ століття. Масова музична культура.	24	6	6	12
8.	Постфольклор та його музичні вияви.	18	4	4	10
	Разом	135	28	28	79
	Форма контролю	Екзамен			

Загальний обсяг 135 год., в тому числі:

лекції – 28 год.

семінари – 28 год.

самостійна робота – 79 год.

Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Антонович Є., Антонович М., Гвоздевич С., Гелитович Л., Герус Л., Гелитович М. Українська народна творчість у поняттях міжнародної термінології: примітив, фольклор, аматорство, наїв, кітч...: Колективне дослідження за матеріалами Других Гончарівських читань / Музей Івана Гончара; НАН України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Рильського / М. Селівачов (відп. ред.). Київ, 1996. 325 с.

2. Борисенко В.К. Весільні звичаї та обряди на Україні. Київ : Наукова думка, 1988. 192 с.

3. Гошовський В. Українські пісні Закарпаття. Львів, 2003. 447 с.

4. Грицай М. С., Бойко В. Г., Дунаєвська Л. Ф. Українська народнопоетична творчість. Київ : Вища школа, 1983. 358 с.

5. Дей О.І. Ігри та пісні: весняно-літня поезія трудового року. К.: Видавництво Академії наук Української РСР, 1963.

6. Дмитренко М. К. Українська фольклористика: Акценти сьогодення / Розвідки, статті. Київ : Видавництво «Сталь», 2008. 236 с.

7. Дмитренко М. К. Українська фольклористика: історія, теорія, практика. Київ: Ред. часопису «Народознавство», 2001. 576 с.

8. Довженко Г.В. Український дитячий фольклор. Київ : Наук. думка, 1981. 172 с.

9. Іваницький А. І. Українська народна музична творчість: Посібник для вищ. та серед. учб. закладів. Київ : Муз. Україна, 1990. 336 с.

10. Калинова сопілка: Антологія української народної творчості / Упор. Н. Шумада. Київ : Веселка, 1989. 432 с.
11. Квітка К. В. Вибрані статті / Упоряд., передм. і комент. А. Іваницького. Київ, 1985. Ч.1. С. 100-128.
12. Квітка К. В. Українські народні пісні. Київ, 2005. 383 с.
13. Програма, запитальники та методичні поради дослідникам народної культури України / Упор. Л.Г.Орел, К.А.Міщенко. Київ : ІСДО, 1995. 232 с.
14. Програма-запитальник, методичні рекомендації для дослідження пам'яток матеріальної та духовної культури Полісся. Рівне, 1997. 170 с.
15. Рудницька О.П. Українське мистецтво у полікультурному просторі. Навчальний посібник. Київ : «ЕксОб», 2000. 208 с.
16. Садовенко С.М. Світ фольклору: Український дитячий музичний фольклор як засіб формування музичних здібностей дітей дошкільного віку. Науково-методичний посібник. Київ : КТ «Київська нотна фабрика», 2007. 332 с.
17. Садовенко С.М., Босик З.О. Порадник для збирачів фольклору: на допомогу працівникам культури: Науково-методичний посібник / [За заг. ред. Садовенко С.М.]. Київ : ТОВ «Сталь», 2011. 500 с.
18. Семенов О. Український фольклор: Навч. посіб. Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. 254 с.
19. Українська народна поетична творчість / За ред. М. Рильського. Київ : Радянська школа, 1965. 231 с.
20. Українська фольклористика. Словник-довідник / Укладання і загальна редакція Михайла Чернопиского. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 448 с.
21. Шульгіна В.Д. Нариси з історії української музичної культури: Джерелознавчий пошук. Монографія. Київ : ДАКККіМ, 2007. 276 с.

Додаткові:

1. Глушко М. С. Методика польового етнографічного дослідження: навч. посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 288 с., іл.
2. Жайворонок В.В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. Київ: Довіра, 2006. 703 с.
3. Зосім О. Східнослов'янська духовна пісня: сакральний вимір: моногр. Київ: НАКККіМ, 2017. 328 с.
4. На допомогу вчителям народознавства, музики, образотворчого мистецтва, керівникам фольклорних гуртків і театрів / ІСДО/ С.К. Стефанюк (уклад.). Київ, 1995. 124 с.
5. Скрипник Г.А. Етнографічні музеї України. Становлення і розвиток. Київ, 304 с.
6. Смолій В. А., Гуржій О. І. Як і коли почала формуватись українська нація. Київ: Наукова думка, 1991. 112 с.
7. Українська минувшина: Ілюстративний етнографічний довідник. 2-е вид. / А. П. Пономарьов, Л. Ф. Артюр, Т. В. Космічна та інші Київ: Либідь, 1994. 256 с.; іл.
8. Українська родина: Родинний і громадський побут / Упорядник Лідія Орел. Київ: Видавництво імені Олени Теліги, 2000. 424 с.
9. Українська художня культура: навч. посібник / За ред. І. Ф. Ляшенка. Київ.: Либідь, 1996. 416 с.
10. Українське народознавство: навч. посібник / За ред. С. Павленка. Львів: Фенікс, 1994. 608 с.
11. Юрій М. Ф. Соціокультурний світ України: Монографія. Видання 2-е. Київ., Кондор, 2004. 738 с.

Інтернет-ресурси:

<http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

www.nibu.kiev.ua/ – Національна історична бібліотека України

<http://library.nakkkim.edu.ua/> – електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

<http://elib.nplu.org/> – електронна бібліотека «Культура України»

http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека